

Hoe geven we vorm aan het aanbod van onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen op IKC Floriant?

Op IKC Floriant bieden we naast het reguliere lesaanbod, ook een aanbod aan de meer- en hoogbegaafde leerlingen. De afgelopen anderhalf jaar hebben we als team veel onderzoek gedaan naar hoe we dat het beste kunnen vormgeven. Hierbij hebben we de laatste wetenschappelijke inzichten meegenomen. Op basis van de kennis die we hebben opgedaan, hebben we onze visie herijkt en gekeken hoe we deze visie in ons aanbod terug kunnen laten komen. Daarnaast hebben we veel nieuwe methodes en verrijkingsmaterialen aangeschaft waarin het versterkte aanbod voor kinderen die cognitieve uitdaging nodig hebben al is opgenomen.

Dit maakt het veel beter mogelijk om kennis te verdiepen en te verbreden en vaardigheden binnen de eigen groep met de eigen methodes en materialen te leren. Voor veruit de meeste leerlingen, ook voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen, zal dit aanbod meer dan toereikend zijn.

Voor een kleine groep leerlingen kan het zo zijn dat zij een hulpvraag hebben waarvoor tijdelijk een specifiek aanbod nodig is. Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan het leren van de executieve functies of aan een cognitieve uitdaging die het methodeaanbod en het verrijkingsmateriaal overstijgt. Voor deze kinderen zijn verschillende interventies ontwikkeld om tijdelijk in te zetten. Het gaat dan om de interventies Spaans, wiskunde en de plusklas. Deze worden altijd met een bepaald doel voor ogen ingezet en alleen als het beoogde leerdoel voor een kind niet binnen de klas met de reguliere methodes behaald kan worden. Per kind wordt gekeken welke interventie passend kan zijn om tijdelijk in te zetten. Deze interventies dienen verschillende doelen, waarbij steeds zorgvuldig gekeken moet worden welke interventie passend is bij de hulpvraag van een leerling. Een interventie is altijd tijdelijk. Hoelang tijdelijk is, is niet altijd vooraf vast te stellen.

Het is niet zo dat je, als je in groep 3 Spaans gaat volgen, je dit automatisch tot en met groep 8 doet. In ieder geval 2 keer per jaar/ na iedere CITO periode, wordt er geëvalueerd of de hulpvraag nog aanwezig is, of dit aanbod nog steeds passend is en of de interventie nog nodig is. In zo'n evaluatie worden tal van zaken meegenomen. Het gaat uiteraard niet alleen over resultaten, maar ook over welbevinden. Het kan zijn dat er een andere interventie, zoals bijvoorbeeld versnellen, passender is, waardoor wiskunde of Spaans (tijdelijk) niet meer nodig is. Met deze aanpak willen we bereiken dat we maatwerk per kind kunnen leveren als het gaat om interventies die buiten de klas plaatsvinden.

De route naar deelname aan een interventie buiten de groep

Aanmelding via formulier

De leerkracht is altijd de eerste die signaleert welke leerling een hulpvraag heeft waarvoor in de groep geen mogelijkheid voor intensieve begeleiding bestaat. De leerkracht bespreekt dit met de Intern Begeleider en vult een aanmeldformulier in waarin de hulpvraag beschreven wordt. De coördinator HB, de intern begeleider en de leerkracht van de interventie bepalen of de hulpvraag van een kind bediend kan worden met inzet van de interventie. Als een kind wordt toegelaten dan wordt u op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht en bij uw goedkeuring wordt u gevraagd om het aanmeldformulier te ondertekenen. Vervolgens volgt de leerling voor een bepaalde periode de gekozen interventie. Als het doel bereikt is stopt de interventie. De ouders ontvangen hiervan schriftelijk bericht.

In het kort de zorgniveaus van stap 1 naar 4 en de bijbehorende mogelijke interventies

Zorgniveau 1	Zorgniveau 2	Zorgniveau 3A	Zorgniveau 3B	Zorgniveau 4
Basisaanbod	Basisaanbod	Compacten basisaanbod	Compacten basisaanbod	Compacten basisaanbod
	Aanpassing in het basisaanbod door plusopdrachten binnen de methode	Verrijking buiten de methoden: Bijv. RekenXL, Denken over Taal, enz.	Verrijking buiten de methoden: Bijv. RekenXL, Denken over Taal, enz.	Verrijking buiten de methoden: Bijv. RekenXL, Denken over Taal, enz.
		Wiskunde Spaans Plusklas	Denkwijs Pre-vwo Pre-vwo+	Aanvraag BPO (begeleider passend onderwijs), vanuit samenwerkingsverband. Aanvraag en inzet ondersteuningsarrangement.
		Optie: Versnellen	Optie: Versnellen	
Afname SiDi PO		Optie: afname Kiqt+ intelligentie-onderzoek	Optie: afname Kiqt+ intelligentie-onderzoek	Optie: afname Kiqt+ intelligentieonderzoek of een breed onderzoek zoals de Wisc V

*Het kan zijn dat een leerling voor bijvoorbeeld spelling in zorgniveau 1 zit en voor rekenen in zorgniveau 3.

*Het kan zijn dat na een versnelling verrijking buiten de methode en/of een interventie tijdelijk wordt stopgezet. De interventie versnellen biedt dan voldoende uitdaging.

Beschrijving interventies

Spaans

Ons hoofddoel van de Spaanse lessen is niet dat de leerlingen de Spaanse taal leren. Het gaat in eerste instantie om het leren van vaardigheden waarbij het leren van de Spaanse taal een middel is. Leerlingen die alle lesstof makkelijk tot zich nemen hebben zich hier waarschijnlijk niet heel vaak hard voor hoeven inzetten wat tot gevolg kan hebben dat er bepaalde vaardigheden onvoldoende ontwikkeld zijn. We zien dat veel leerlingen die deze vaardigheden minder hebben ontwikkeld, daar verderop in hun schoolloopbaan op vast lopen. Vaak zien we dat pas in het Voortgezet Onderwijs. Dat willen we natuurlijk voorkomen. Het hoofddoel van de Spaanse lessen en het maken van het bijbehorende huiswerk is daarom dat kinderen deze vaardigheden leren of vergroten d.m.v. het aanleren van een nieuwe taal. Een andere benaming voor deze vaardigheden is de term executieve functies. Je kunt hierbij denken aan:

- leren doorzetten als iets niet in één keer lukt
- leren omgaan met frustratie
- leren plannen en organiseren van het huiswerk
- kunnen starten met een 'moeilijke of vervelende' opdracht
- het ontwikkelen van metacognitie. Het leren kijken naar je eigen rol in een bepaalde situatie

We willen u daarom vragen uw kind aan te moedigen in het leren van deze vaardigheden door deze taken niet van ze over te nemen. Ze leren het beste door vallen en opstaan; door fouten te maken, door naar zichzelf te leren kijken en verantwoordelijkheid te leren nemen door zelf na te denken over eventuele aanpassingen in de aanpak. Als ouders en school kunnen wij deze leerlingen begeleiden in het doorlopen van dit waardevolle proces. Dit leerproces zal niet altijd zonder tegenslagen verlopen, maar dat is nu precies de bedoeling. Uw kind/onze leerling zal hier zijn/haar leven lang profijt van hebben.

Wiskunde

Leerlingen met een voorsprong op het gebied van rekenen krijgen in de eerste plaats plusopdrachten binnen de methode aangeboden. Is dit niet toereikend, dan kunnen er verrijkingsmaterialen buiten de methode worden ingezet, zoals RekenXL, Rekeningers, Denken in Getallen, etc. Voor veruit de meeste leerlingen zal dit aanbod meer dan toereikend zijn.

Wiskunde wordt gegeven aan leerlingen uit groep 5 t/m 8 die naast de ingezette verrijkingsmaterialen nog meer behoefte aan verrijking op het gebied van rekenen hebben.

Elk schooljaar krijgen de leerlingen 3 verschillende hoofdstukken aangeboden:

- Groep 5: ruimtefiguren, rekenen en plaats bepalen
- Groep 6: meten, lijnen en hoeken en negatieve getallen
- Groep 7: vlakke figuren, grafieken en machten
- Groep 8: procenten, statistiek en Pythagoras

Tijdens de wiskundelessen worden de leerlingen door de groepsleerkracht begeleid bij o.a. het doorlopen van de leerkuil en nauwkeurig werken.

Plusklas, MICADO (Motivatie-Intelligentie-Creativiteit-Aandacht-Doorzettingsvermogen-Omgeving)

Het doel en vormgeving van de plusklas is gewijzigd ten opzichte van vorige jaren. In de plusklas staat psycho-educatie en het leren van vakoverstijgende vaardigheden centraal, leerlingen leren en oefenen vaardigheden die van belang zijn voor het leren leven, leren leren en leren denken. De plusklas noemen we voortaan MICADO.

MICADO is alleen bedoeld voor de leerlingen die een aanvullende hulpvraag hebben. Het gaat hierbij alleen om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het versterken van niet-cognitieve leerbehoeften, zoals de executieve functies of het verbeteren van het leergevoel. Thema's zijn bijvoorbeeld: mindset, leren leren, samenwerken, doorzetten, plannen, organisatie, emotieregulatie/omgaan met teleurstellingen, volgehouden aandacht en taakgerichtheid, impulsbeheersing, enz.

Het schooljaar wordt opgedeeld in 3 periodes van ongeveer 12 weken. Per periode staat een ander thema centraal. De groepsleerkracht kan per periode maximaal 3 leerlingen met een hulpvraag aanmelden. De leerlingen die deelnemen aan MICADO doen dat wekelijks 45-60 minuten gedurende een periode van ongeveer 12 weken. Voor de 2e en 3e periode kan een leerkracht 3 andere (maar ook weer dezelfde) leerlingen aanmelden voor het volgende thema.

Tot slot

De invulling van ons HB-aanbod zoals bovenstaand beschreven start met ingang van het nieuwe schooljaar. Voor alle leerlingen die nu een interventie volgen stopt deze aan het eind van dit cursusjaar. Ouders van leerlingen die met ingang van het nieuwe cursusjaar een interventie gaan volgen ontvangen voor de zomervakantie een formulier ter ondertekening waarmee u akkoord geeft voor deelname.

Onderstaand vindt u twee linkjes: één naar een site over executieve functies en een ander is een filmpje met meer informatie over het belang van executieve functies.

<https://wij-leren.nl/executieve-functies.php>

<https://www.youtube.com/watch?v=pMM75qEmmoE>

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Annette Mulder